SPORTUL magazin

«Cronica sufletistului»

Inaugurez această rubrică oarecum inhibat. Căci, ingenuitatea de a te declara în mod public sufletist — mai ales într-o epocă în care, așa cum se exprima un grațios cronicar de televiziune în „Contemporanul", „se poartă durii" — comportă riscul de a fi socotit desuet și, poate, pe acela de a nu te întîlni „pe aceeași lungime de undă" cu prea mulți cititori.

Și totuși... Mulți, puțini, cîți vor fi cititorii care vor veni în întîmpinarea acestei rubrici, îmi este de-ajuns să știu că ei există totuși (ca niște ultimi mohicani romantici) spre a mă încumeta să răspund în felul acesta amabilei invitații pe care mi-a făcut-o „Sportul".

O cronică, deci, a sufletistului din preajma arenei și sălii de sport, a publicistului nespecialist în ale saltului, șutului sau aruncării, dar străduindu-se să măsoare evenimentele acestui domeniu în primul rînd cu cronometrul fierbinte al inimii (care, fie vorba-ntre noi, nu înșeală chiar atît de des cît ni se tot spune de către „partida cerebrală").

Periodicitatea rubricii ? Din cînd în cînd. În orice caz, nu atît de rar încît să fie anulată firească și necesara cursivitate a programaticului dialog cu cititorii.

...Cărora în mod anticipat le mulțumesc pentru bunăvoință.

UN HAIDUC ÎN ARGENTINA

...Au mai avut oltenii un „ăl mai tare om din lume". Acum vreo patru-cinci decenii. Crescut din pulberile fierbinți ale Doljului, ca un salcîm nefiresc monumental, îl întrecea cu două capete pe Carnera, avea pumnii cît buceaua roților de grădinărit de pe Jiul de cîmpie și purta ghete fabuloase, putînd fi „încălțate", de un om mijlociu, pe cap, ca o căciulă. Avea un nume potrivit ca o poreclă : Gogea Mitu și nu știu dacă pitoreasca vorbă gogeamite (un fel de „mai-mult-de-cît-ditamai") nu se trage cumva chiar din numele acestui Păsări-Lăți-Lungilă oltean iscat, ca o ironie năpraznică a naturii, tocmai într-o zonă a foametei și pelagrei.

Tribulațiile scurtei existențe a acestui „fenomen" se cunosc — și după cîte știu înimosul profesor craiovean Andronescu chiar încearcă să le-adune într-o „viață romantată", care poate deveni un veritabil best-seller sportiv de factură dramatică, nu lipsit de senzațional prin reconstituirea unor traiecte ce duc de la jalnicul bilci de provincie la arena marelui circ ori de pe scena sordidă a cinematografului de cartier tocmai pe estrada varieteului parizian sau pe ringul sălii de box demonstrativ de pe meridiane și mai îndepărtate. Se știe și cum a murit Gogea Mitu : cu forja nemaipomenită a plăminilor ciuruită de morbul care ucidea îndeobște poeți (de pildă pe suavul atlet al rimelor simboliste și protestatare, oltean și el, Tradem). La nici 30 de ani, uriașul de pe Jiu s-a reîntors în pulberile fierbinți nelăsînd în urmă nici un record de pugilat sau de lupte (deși, în împrejurări prielnice, ar fi putut urca pe podiumurile supreme), ci doar o legendă stranie și tristă ca a unui haiduc ucis pe la spate.

...La toate acestea mă gîndeam mai deunăzi, cînd l-am văzut pe Gheorghe Berceanu, proaspătul campion mondial de lupte, revenit din Argentina și primit în triumf pe superba arenă din Bănie de 30 000 de oameni ce exaltau pînă dincolo de (dacă se poate imagina așa ceva !) incandescența care le e specifică. Mărunțelul haiduc de 19 ani, elegant ca un model de copertă, a urcat treptele tribunei oficiale însoțit de părinții săi din Cîpna Dunărenilor de Dolj (maica — cu broboadă și scurtă de postav țeapăn ; taica — cu căciulă semeață și cojocel) și de frățiorii cu șepci de liceeni. Era ceva de baladă a bunei cuviințe filiale în acest grup oarecum insolit, ceva de alegorie dedicată cinstirii obîrșiei — și dacă, privindu-l, cei 30 000 de olteni au avut fețele ude, n-a fost numai din pricina ploii mărunte de primăvară.

Peste toate, ca un memento, fanfara marilor uzine „Electroputere" (familia cu 7 000 de membri a electrotehnicianului Berceanu) făcea să răsune un marș triumfal, ale cărui acute de alamă aminteau șuierul viguros al locomotivelor electrice — performere și ele — fabricate la Craiova... Și se simțea în aer duhul bun, bărbătesc, al izbînzii supreme. O izbîndă care era, totodată, și cuvenita răzbunare împlinită peste decenii de un haiduc mărunțel, urmaș direct al haiducului uriaș ucis, în alte vremuri, și în altă lume, pe la spate.

Petre DRAGU

„MAMUTUL" DE LA PLANICA

Schiță panoramică a trambulinelor de la Planica

(Urmare din pag. 1)

crește și se prăvălește pe tine. La locul startului, schiorul pare un punct. Apoi, punctul începe să alunece, din ce în ce mai repede, devine om și, în cele din urmă pasăre, planînd cabrat, cu mîinile desfăcute, adevărate aripi ale lui Icar ! Zborul este nesfîrșit de lung. Ai o senzație de amețeală, simți un gol în stomac, auzi zgomotul surd al contactului cu solul și, cutezătorul coborît din cer, frînează scurt lăsînd în urmă un roi de efemeride albe.

Se afirmă că pe trambulina „Mamut" vor putea fi înregistrate salturi de aproape 200 de metri, în condiții de deplină securitate pentru sportivi.

★

Istoria săriturilor cu schiurile este veche, probabil de-o vreme cu însăși alunecarea pe schiuri. (O găsim, admirabil relatată, în lucrarea de prestigiu a colegului nostru Gh. Epuran, **„Urme de schi peste veacuri"**). Leagănul acestui sport al temerității este Norvegia. Cronicile timpului îl amintesc pe Sondre Norheim, din Telemark, socotit un părinte al acestei discipline. El a fost primul care a sărit, fără băț, cu picioarele întinse, îndoindu-le din genunchi, doar la sfîrșit, pentru a amortiza aterizarea ; a îmbunătățit profilul trambulinei, reușind să sară, fără să cadă (în 1868), 30 de metri de pe o stîncă.

Progresul vertiginos în această ramură a sporturilor de iarnă se înregistrează, însă, abia în primele decenii ale secolului nostru. În 1911, devin curente săriturile de 50 de metri, iar în 1917, recordul ajunge la 60. După 1920, ascensiunea este și mai rapidă. Norvegianul Thams (campion olimpic în 1924) depășește 70 de metri, pentru ca, apoi, compatrioții săi, frații Sigmund și Birger Ruud, să se apropie de 100 de metri. Această graniță senzațională va fi depășită, întîia oară, de un austriac, faimosul Iosef Bradl.

Beția zborurilor lungi nu poate fi stăvilită, în ciuda unei încercări a F.I.S. de a limita dimensiunile săriturilor), se construiesc trambuline din ce în ce mai puternice, riguros calculate, se recurge la studiul legilor aerodinamicei și, în 1934, este inaugurată marea trambulină de la Planica, opera inginerului Stanco Bloudec, schior, pasionat sportiv, eminent aviator. Cu ameliorările care i-au fost aduse ulterior, trambulina de la Planica a permis înregistrarea unor performanțe impresionante. Bradl sare, în 1936, 101,5 m, iar în 1938, 107 m ; în 1948, elvețianul F. Tchanen duce recordul la 120 m.

Între timp, la Oberstdorf, se construiește un alt „uriaș" și lungimea săriturilor crește, ajungînd, anul trecut, la 154 de metri !

★

Vineri 7 martie, 1969, seara, ne aflăm într-un pitoresc han din Planica, încă sub impresia extraordinarului spectacol urmărit. În mijlocul gazetarilor participanți la această instructivă excursie, se află și inginerul LADO GORISEK, omul care a proiectat „Mamutul". E un bărbat tînăr, bronzat, cu o barbă roșcată, care nu pare de loc impresionat de lucrarea sa.

— **Socotesc**, spune Gorisek, că **în condițiile unui calcul precis și ale unei pregătiri bune, omul poate sări, fără nici un pericol, cam 200 de metri pe schiuri. Experiența vechii trambuline ne-o dovedește.**

Inginerul prezintă o statistică foarte interesantă : **„La Planica, din 400 de salturi de peste 100 de metri, au fost înregistrate doar 40 de căzături, fără urmări grave, și fără nici o fractură. După cum vedeți, fotbalul este mult mai periculos decît săriturile pe schiuri...**

Riscăm o întrebare :

— **Dumneavoastră, domnule inginer, ați sărit vreodată ?**

— **Eu ?** răspunde, rizînd, Gorisek ; **Niciodată. Mi-ar fi fost frică...**

Imaginea amețitoare a „Mamutului". Vineri, Bjoern Virkola a inaugurat aici seria recordurilor fantastice planînd 156 de m.

„IO, TUDOR MUȘATESCU, MICROBISTUL!"

— Dumneavoastră ați făcut sport, maestre Tudor Mușatescu ?

— *Desigur ! Altfel cum puteam să aspir la nemurire, să fiu în eternitate ca umorist român, dacă n-aș fi făcut și sport ?*

...Și așa, cu două semne de întrebare între care s-a intercalat, printre cele ortografice, și un plopan de exclamare, iată interviul început.

— *Despre ceea ce am făcut în sport, ca gimnast la aparate și la exercițiile de ansamblu, ca oinist, ca fotbalist — am jucat centru-half, echivalentul stoperului de azi, într-o echipă franco-română — și ca trăgător la țintă, voi face să ruleze un film de lung metraj.*

— Pe ecran lat, maestre ?

— *Lat fireşte, în relief și vorbitor prin mine însumi. Va fi nevoie să-l rulăm în serii, astfel după cum erau filmele de aventuri din anii liceului cu Tom Mix și cowboys-ii lui teribili, în care, în momentul cînd azvîrlea „lasso"-ul și, cu sufletul la gură așteptai să ți se împlinească visul de a-l vedea pe adversarul favoritului tău smuls din șa, în plină goană, apărea fatidicul... „urmarea în seria a doua, în programul din săptămîna viitoare." Pentru elevi, militari grade inferioare și membrii F.S.S.R., 50% reducere".*

— Bine, astea în trecut, dar acum, în zilele noastre, nu mai faceți sport, maestre ?

— *Cum să nu fac ? Păi, poate trăi cineva tihnit fără această neliniște ?*

— Și, mă rog, **ce sport anume faceți acum ?**

— *Cel mai greu, cel mai frumos și care cere cele mai mari investiții : sînt microbist !*

— Microbist ? Dumneavoastră, maestre, microbist ?

— *Da, mi-cro-bist ! Asta spune totul.*

— **Și, mă rog, acum, dacă v-ați destăinuit, spuneți-ne barem și pentru cine suferiți ?**

— *Vara — mai bine zis în lunile toride, iulie și august — sînt cu FARUL. M-a cucerit după cum face cu ochiul în tot cursul nopții și în zilele cu picliă, m-a cucerit pentru că cu el e litoralul, Constanța și constănțenii, și cu el e... Murfatlarul. Știți, sînt obligații de sezon, și sezonul face parte din an, și anul din viața noastră. Dar în restul anului, inima mea e cu DINAMO.*

— Și ce visați pentru acest favorit al ființei dumneavoastră ?

— *Să crească și să ajungă Diesel.*

— Bine, asta în divizia A de la noi. Dar în fotbalul mondial ?

— *Să-i ajute Dumnezeu să devină ciclotron.*

— Dumnezeu ? Nu proprii jucători și, poate că și capriciile vreunui arbitraj ? Păi, ce, Dumnezeu se-amestecă și el în fotbal ? Sau, nu cumva, e și dumnealui răscolit de pasiunea care vă mistuie pe dumneavoastră ?

— *O, e un microbist de l-a depășit chiar și pe Sfîntul Petru, îi de pierde, uneori, cheile vămilor cerești, agitat de vreun scor fatal.*

— **Dar dacă, după cum afirmați că e microbist, are și dumnealui, Dumnezeu, preferințe personale în contradicție cu cele ale dumneavoastră, nesocotindu-vă dorințele ? Nu se spune, uneori, cînd o echipă are multe bare, că a ținut Dumnezeu cu ea ?**

— *Atunci îl privește direct și răspunde pe linia lui. Să nu uite că Io, Tudor Mușatescu, microbistul, nu subscriu la compromisuri sufletești și că io știu una și bună : ai mei sînt cei mai valoroși, ai mei sînt cei mai tehnici și mai puternici, și orice s-ar întîmpla, că, de, mingea e rotundă și scuza măiastră, ai mei trebuie să învingă cu orice preț. Mă înțelegi, dom'le, ai mei, ai mei, ai mei sînt ai mei ! Uiți cu cine vorbești ? Ți-am mărturisit doar că-s microbist !*

— **Atunci, maestre, cum de vi s-a-ntîmplat ceea ce știm, la Birmingham ?**

— *Ei, acolo băieții mei înfruntau englezii la ei acasă.*

— Bine, dar la numai cîteva zile după aceea, îi s-a mai întîmplat alor dumneavoastră și la Pitești, iar duminica trecută, în mod foarte surprinzător, chiar în fața ultimei clasate.

— *Cine ești dumneata, domnule, de mă tot iei la întrebări acum, cînd a reînceput campionatul ? Cum de-ți permiți ? Uiți că Io, Tudor Mușatescu, sînt microbist și iubesc, fără rezerve, cred fără să cercetez și cînd e vorba de echipa mea, urlu, domnule, urlu pentru dreptatea ei ? Și să știi că echipa mea are întotdeauna dreptate ! Ce naiba, că doar nu-s microbist de ieri sau de azi ! Ce, ne jucăm sau sîntem oameni serioși ? Or, te pomenești că ai venit cu intenția să-mi iei vreun interviu ?*

Cu mine nu-ți merge. Io sînt Tudor Mușatescu, microbistul !

— Bine, nene Tudorică, mă retrag și la mulți ani întru microbism !

V. FIROIU

TUDOR MUȘATESCU
văzut de NEAGU RĂDULESCU

Duminicile unui nesportiv

PE URMELE LUI ULISE

Primăvara continuă să se apropie, cu destule capricii încă, dar promițînd hotărît o viață nouă sportivilor : cînd zările vor fi străpunse de săgeata misterioasă a luminii, va lua început pentru ei anotimpul călătoriilor spre alte țări, către alte arene și alți oameni. Încă de pe vremea oracolelor de la Delfi, sportivii erau poftiți să reprezinte polisul lor în alte cetăți și, din această înfruntare pașnică între orașele antichității, s-au ales cu instinctul migratoriu, care, în secolul deplasărilor cu avionul, a făcut dintr-înșii cei mai invidiați globetroteri ai lumii. Sînt peste tot binevenîți și pretutindeni bineprimiți. De ce să ne mirăm, așadar, de voiajurile lor, cînd cei puțin șaptezeci și cinci la sută din bărbații maturi se pot lipsi ușor de-o seară de teatru, de meciul de fotbal însă nu ? Or, pentru ca meciurile să fie cît mai variate, cît mai spectaculoase și cît mai palpitante, e nevoie de continua rotație a echipelor, într-un joc pasionant de cupe, campionate, semifinale și finale, care antrenează în arene cele mai bune echipe ale lumii.

Am aflat, de la cei în măsură s-o știe, că echipele noastre nu sînt — la toate ramurile de sport — tocmai cele mai bune din lume, dar nici chiar printre cele mai rele nu se numără. Firesc este, deci, ca și ele s-o ia din loc spre marile stadioane ale mapamondului. Cum eram dornic să aflu în ce fel își petrec sportivii noștri timpul liber cînd se găsesc pentru mai multe zile într-o capitală străină, un coleg, de la chiar acest ziar, mi-a dat cîteva amănunte, care mă fac să cred că nu toți sportivii simt farmecul voiajurilor pe care le întreprind. Fiindcă, cel puțin trei din membrii unei echipe aflate nu prea de mult la Leningrad, în loc să se ducă să vadă Ermitajul au umblat năuci în căutarea unor magnetofoane. Alții, care erau la Paris, au preferat să joace cărți în odăile lor de hotel, decît să vadă Notre-Dame și malul sting al străvechii Luteții mereu noi și captivante, nemaivorbind de Luvrul, care nu pare să le fi spus mare lucru. Cu toate că, în fața capodoperelor acestui muzeu al lumii, și-ar fi putut da seama cum un tablou sau o statuie servește la împezirea gîndirii și cum gîndirea clară servește la a te folosi eficient de forțele tale, chiar și cele fizice ! M-au mîhnit mai puțin fotbaliștii aceia, care, plecați să viziteze Schönbrunnul la Viena, au naufragiat într-o grădină de vară din Hietzing : cel puțin au ascultat un schrammel autentic, care e o mică orchestră de țitere și viori, cîntînd cu o inimitabilă poezie valsuri, polci și melodii de Lanner, Strauss și alții.

Fireşte, nu toți sportivii închid ochii și își astupă urechile la chemarea sirenelor frumuseții răsărite în calea acestor moderni Ulise. Cei mai mulți știu că gloria peluzei și-a arenelor e de scurtă durată, că amintirea trofeelor cucerite poate fi îmbogățită infinit prin amintirea celor văzute, trăite, îngurgitate cu întreaga ființă sensibilă și receptivă. Pentru aceștia; voiajurile făcute nu sînt numai călătorii competiționale, ci și lanterne care luminează intens drumul vieții. De fapt, voiajurile sînt un fel de plasament, cu dobînzi pe care oricît de tîrziu le-ai încasa, ele sînt în toate cazurile foarte sigure și foarte mari. Cu condiția, bineînțeles, să știi să sacrifici micile tabieturi pentru nemăsuratele foloase pe care le aduce experiența, cunoașterea, emoția noului. Cei ce nu se sinchisesc de ele nu au decît să dea foc pașapoartelor, deoarece nici ei, nici sportul nu se aleg cu mare lucru de pe urma nepăsării lor.

George SBARCEA

PICĂTURI

● În cadrul viitoarelor olimpiade interplanetare, tenismanii vor avea cel mai larg acces : dispun de propriile lor rachete.

● În viața de toate zilele, fondistul trebuie să atace numai probleme de fond.

● Vedetele sportive nu ies bine în poză, ci numai în caricatură.

● Ultima performanță a unui sportiv valoros se dovedește a fi mereu penultima.

● Uneori, a critica un sportiv este tot așa de inutil ca și a comenta un meci de fotbal la televizor.

● O echipă de fotbal nu trebuie să aibă, ci să dea goluri...

Dan MIHĂILESCU
Brașov

RĂSPUNDE Don Poștaș

ANDREI PROCA, BRĂILA. Fotbalistul care a înscris cele mai multe goluri în meciurile de campionat este Titus Ozon : 157 de goluri. Urmează Constantin, cu 149 de goluri, Dridea cu 134 Dobay cu 125, Vaczi cu 124 etc.

NICOLAE PUSU, IAȘI. De ce nu-i dăm notă lui Dobrin ? După ieșirea reprobabilă pe care acesta a avut-o față de un redactor al ziarului nostru, care „îndrăznise" să-l noteze cu 7 în cronica meciului F.C. Argeș — Dinamo București, din turul campionatului actual, redacția a hotărît să nu mai analizeze jocul acestui fotbalist, lăsîndu-l să se autoaprecieze. Cînd vom fi siguri că Dobrin nu va mai reacționa în aceeași manieră, îi vom da din nou note, de la 1 la... 10, ca și celorlalți jucători.

MAGDA GHEORGHE, ORADEA. Mircea Sasu a jucat, o scurtă perioadă, și la U.T.A., în 1961. Înaintea popasului său arădean, el fusese legitimat — cu siguranță că au mai țineți minte — la Dinamo București.

DAN PRECUP, BUCUREȘTI. Am reținut una dintre reflecțiile trimise : „Arbitrii se numesc „cavaleri ai fluierului" pentru că sînt... cavaleri cu echipa gazdă ? Asupra celorlalte, mai... reflectați !

UN GRUP DE SPORTIVI DIN OLTENIȚA. Viorica Viscopoleanu, Valeria Bufanu, Ileana Silai și Șerban Ciochină sînt accidentați sau în refacere de pe urma unor accidente mai vechi. Altfel, evident, ar fi participat la campionatele europene de atletism în sală.

C. NICULESCU, BUCUREȘTI. Nu este cazul să vă puneți atîtea întrebări și contraîntrebări : partida Dinamo Bacău — Progresul București a început cu o jumătate de oră mai devreme (la ora 15 și nu la 15.30), la rugămintea formației bucureștene (acceptată imediat de către echipa gazdă), care altfel ar fi trebuit să facă eforturi pentru a prinde aceleratul de 17.50.

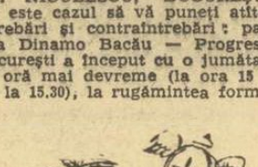

I. MIRCEA, IAȘI. Să ascultăm ceea ce propuneți dv. : **„O dată cu suspendarea unui fotbalist (pentru lovirea adversarului, injurii aduse arbitrului etc.), să se ia dreptul echipei din care face parte jucătorul respectiv de a folosi alți jucători, înainte de a expira termenul suspendării".** După cum înțeleg, dv. cereți ca în acest timp echipa în cauză să joace în 10 sau chiar în 9 sau 8 oameni, dacă are mai mulți jucători suspendați. Apreciez faptul că ați făcut această propunere, din dorința de a se întări disciplina pe terenurile noastre de fotbal. Evident, în fața unei asemenea eventualități, echipele ar privi cu mai multă grijă problema muncii educative. Mă gîndesc însă că, dacă ar fi puse în practică propunerile dv. în divizia C, unde se joacă „pe viață și pe moarte", am acista mai mult la... miuțe ! (Și asta în cazul cel mai bun !).

MIHAI AVASILOAIEI, PIATRA NEAMȚ. Bobby Charlton are altă vîrstă decît îi dau lumea și... chelia. El are 32 de ani. Neîmpliniți !

MIHAI PĂUN, SATUL CHIRAFTEI. 1) Scriitorul Radu Cosașu. 2) Antrenorul Constantin Teașcă nu activează, în momentul de față, nicăieri. Se afirmă însă că pregătește o surpriză, mai mare chiar decît aceea de a fi găsit doi ani la rînd la aceeași echipă !

UN GRUP DE STUDENȚI DIN TIMIȘOARA. Germano a făcut parte din lotul Portugaliei care a evoluat în turneul final al campionatului mondial de fotbal din Anglia. El n-a jucat însă în ultimele meciuri. **Credeați că și-a ras barba și nu l-ați recunoscut ?**

I. POPISTAS, COMUNA BOZOVICI. Tînărul antrenor O. Dănilă merită, fără îndoială, calde felicitări pentru comportarea pe care a avut-o echipa sa, Minerul Anina, în Cupa României, unde a eliminat pe Politehnica Iași și n-a fost departe să repete figura și cu Steaua. I-am transmis, deci, și felicitările dv., fără însă a-i arăta și versurile pe care le-ați scris în acest scop. De ce să-și strice omul impresia ?

Ilustrații : N. CLAUDIU

NOI PREMIERE CINEMATOGRAFICE
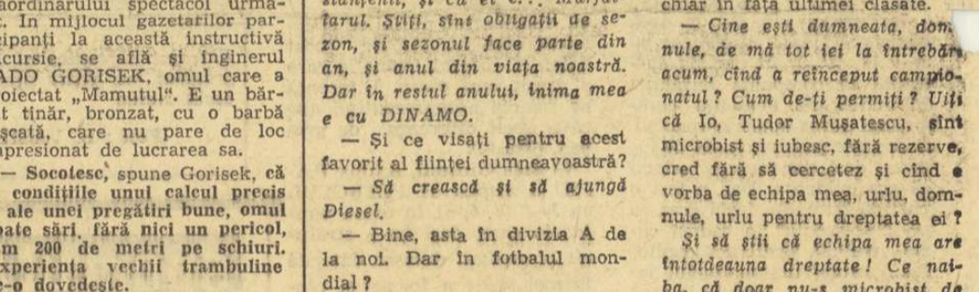
O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR SOVIETICE